

3 - Moje práva po skončení súdneho konania

Mám právo odvolať sa proti rozhodnutiu súdu?

Áno, proti rozsudkom v trestných veciach možno vždy podať opravný prostriedok. Opravný prostriedok proti akémukoľvek rozsudku možno podať na súd vyššieho stupňa prostredníctvom odvolacieho konania (*recurso de apelación*). Okrem toho proti rozsudkom vydaným týmto súdom vyššieho stupňa, ktorý rozhodol o opravnom prostriedku, možno podať opravný prostriedok na najvyšší súd (*Tribunal Supremo*) prostredníctvom opravného prostriedku v právnej otázke (*recurso de casación*) z rôznych dôvodov v závislosti od pôvodného konania, v ktorom bol rozsudok vydaný. Výnimočne možno proti rozsudkom vydaným v konaniach o menej závažných trestných činoch podať opravný prostriedok len prostredníctvom odvolacieho konania (nemožno proti nim podať opravný prostriedok v právnej otázke).

Lehoty na podanie opravného prostriedku závisia od použitého postupu a počítajú sa od dňa oznámenia rozsudku. Napríklad v riadnom a skrátenom konaní, ako aj v konaní pred porotou je lehota desať dní. V prípade zrýchlených konaní a konaní o menej závažných trestných činoch je táto lehota päť dní. Opravný prostriedok v právnej otázke sa musí oznámiť do piatich dní. Nasledujúca lehota na podanie tohto opravného prostriedku je 15, 20 alebo 30 dní v závislosti od územia, na ktorom sa nachádza súd, ktorý vydal napadnutý rozsudok.

Aké ďalšie možnosti nápravy mám?

Ak ste boli odsúdený v konaní, ktoré sa uskutočnilo vo vašej neprítomnosti (v prípadoch, keď je právne možné takéto súdne konanie uskutočniť), máte právo podať proti rozsudku opravný prostriedok, a to aj v prípade, že lehota na podanie takéhoto prostriedku už uplynula, a z tých istých dôvodov ako v prípade opravného prostriedku, pričom lehota desať dní sa počíta odo dňa, keď ste sa dozvedeli o existencii rozsudku.

Aj keď je odsúdenie právoplatné, môžete sa domáhať jeho zrušenia a vydania nového rozsudku prostredníctvom konania známeho ako preskúmanie právoplatného rozsudku (*recurso de revisión de sentencias firmes*) v určitých prípadoch (napríklad ak bolo odsúdenie založené na dokumente alebo svedectve, ktoré bolo neskôr vyhlásené za nepravdivé, alebo ak boli za ten istý trestný čin odsúdené dve rôzne osoby, hoci len jedna mohla byť páchatelom, alebo ak Európsky súd pre ľudské práva vydal priaznivý rozsudok pre odsúdenú osobu).

V každom prípade, ak sa po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov na súdoch domnievate, že došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, môžete podať opravný prostriedok na Ústavný súd (*Tribunal Constitucional*) podaním žaloby pre porušenie základných práv a slobôd (*recurso de amparo*). Po vyčerpaní všetkých vnútroštátnych prostriedkov nápravy sa môžete obrátiť aj na Európsky súd pre ľudské práva.

Aké sú dôsledky odsúdenia?

V závislosti od spáchaného trestného činu možno uložiť rôzne druhy trestov: tresty zahŕňajúce odňatie slobody (napr. trest odňatia slobody alebo trest domáceho väzenia), tresty nezahŕňajúce odňatie slobody (napr. zákaz vedenia motorových vozidiel alebo verejnoprospešné práce, vždy s vaším súhlasom) a pokuty (musíte zaplatiť určitú sumu peňazí). Ak bola spôsobená škoda, okrem trestu uloženého za trestný čin vám možno nariadiť aj povinnosť zaplatiť náhradu škody (občianskoprávna zodpovednosť za trestný čin, ktorú si možno od vás nárokovat' v tom istom trestnom konaní). Ak nezaplatíte pokutu, tento trest možno nahradiť trestom odňatia slobody alebo verejnoprospešnými prácami.

Výpis z registra trestov

Odsúdenie vedie k tomu, že budete mať záznam v registri trestov, ktorého podrobnosti budú zaznamenané v španielskom registri trestov (*Registro de Antecedentes Penales*). Existencia záznamu v registri trestov sa môže zohľadniť, môže sa ňou zvýšiť závažnosť trestu v prípade, že opätovne spáchate trestný čin, alebo vám môže zabrániť v získavaní výhod počas výkonu uloženého trestu (napríklad môže zabrániť získaniu podmienenečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody). Po vykonaní uloženého trestu a po uplynutí stanovenej lehoty sa tento záznam vymaže a nebude vám spôsobovať žiadne negatívne dôsledky. Táto lehota sa líši v závislosti od druhu a závažnosti trestného činu, od šiestich mesiacov v prípade menej závažných trestných činov do desiatich rokov v prípade najprísnejších trestov.

Výkon trestu, odovzdanie väzňov, podmienkový trest a alternatívne tresty

Po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku buď z dôvodu, že došlo k vyčerpaniu opravných prostriedkov, alebo z dôvodu, že uplynula lehota na podanie opravných prostriedkov a takýto prostriedok sa nepodal, rozsudok sa musí vykonať, t. j. musia sa vykonať uložené tresty. Ak sa trest nevykoná dobrovoľne, sudca nariadi potrebné opatrenia na jeho vykonanie (napríklad sudca nariadi polícii, aby vás našla a zatkla vás na účely uväznenia, alebo zaistenie vášho majetku na účely zaplatenia pokuty).

Podmienkový odklad výkonu trestu: Ak bol uložený trest trestom zahŕňajúcim odňatie slobody (trest odňatia slobody alebo domáce väzenie na určenom mieste, napríklad vo vašom dome) a ak nemáte záznam v registri trestov za podobné trestné činy a trest odňatia slobody neprevyšuje určitú lehotu, zvyčajne dva roky, sudca môže rozhodnúť o podmienčnom odklade výkonu trestu, t. j. nebudete musieť ísť do väzenia za predpokladu, že opätovne nespáchate trestný čin počas stanového času. Ak počas tohto obdobia spáchate ďalší trestný čin, môže sa od vás požadovať, aby ste okrem trestu za nový trestný čin vykonali aj trest, ktorý bol podmienčne odložený. Ak počas obdobia odkladu nespáchate žiadny trestný čin, váš pôvodný trest sa bude považovať za vykonaný a po uplynutí lehoty stanovenej zákonom bude možné váš záznam v registri trestov vymazať.

V niektorých prípadoch môže sudca na účely nariadenia podmienčného odkladu výkonu trestu odňatia slobody uložiť ďalšie podmienky, ktoré musíte splniť, napríklad absolvovanie programov drogovej rehabilitácie, zákaz navštevovať určité miesta alebo sa približovať k určitým osobám.

Alternatívne tresty: Ak je trest odňatia slobody, ktorý vám bol uložený, kratší ako tri mesiace, sudca v každom prípade nahradí trest odňatia slobody iným, menej obmedzujúcim trestom (pokutou, verejnoprospešnými prácami alebo neustálym monitorovaním polohy).

Ak ste cudzím štátnym príslušníkom a bol vám uložený trest odňatia slobody dlhší ako jeden rok a zároveň kratší ako päť rokov, sudca môže nariadiť, aby sa tento trest nahradil vyhostením z vnútroštátneho územia so zákazom návratu na určitý počet rokov. Ak trest odňatia slobody prevyšuje päť rokov, pred vyhostením budete musieť vykonať časť trestu, ktorý vám sudca uložil, a potom vás bude možné vyhostiť.

Odovzdanie väzňov: Ak ste boli odsúdený na trest odňatia slobody, máte právo vykonať trest odňatia slobody v blízkosti vašej domácnosti, pokiaľ sa neuplatňujú výnimočné dôvody. Ak ste občanom Európskej únie, môžete byť okrem toho odovzdaný do svojej domovskej krajiny, aby ste v nej vykonali trest. Ak ste štátnym príslušníkom tretej krajiny, odovzdanie závisí od toho, či existujú medzinárodné zmluvy, ktoré takéto odovzdanie umožňujú.

Podmienkový trest: Ak boli spáchané určité mimoriadne závažné trestné činy, okrem trestov, ktoré sa vzťahujú na daný trestný čin, odsúdená osoba môže podliehať súdnemu dohľadu dodržiavaním akýchkoľvek príkazov, ktoré jej sudca môže uložiť (obvykle vtedy, keď je odsúdená osoba po výkone trestu odňatia slobody prepustená). Tieto opatrenia sú veľmi rôznorodé a ich výber závisí od závažnosti alebo druhu spáchaného trestného činu (napr. podstúpenie lekárskeho ošetrovania, účasť na vzdelávacích programoch v oblasti sexuálnej výchovy alebo zákaz približovať sa k určitým osobám a komunikovať s nimi). Nedodržanie takýchto príkazov môže mať za následok uloženie ďalších opatrení a v prípade závažných alebo opakovaných porušení môžete byť obvinený z nového trestného činu za nedodržanie uložených súdnych opatrení.

Podmienkový trest sa líši od podmienčného prepustenia, na ktoré by ste mali nárok, ak by ste boli odsúdený na trest odňatia slobody, ak by ste už vykonali časť daného trestu a ak by ste až do danej chvíle preukázali dobré správanie. V takýchto prípadoch možno zvyšok trestu odňatia slobody odložiť a osobu možno prepustiť. Možno od nej vyžadovať aj to, aby dodržiavala akékoľvek opatrenia, ktoré jej sudca uloží.

■ Posledná aktualizácia: 01/12/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.